

Nr 376.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1930.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till det svenska jordbrukets stödjande jämte i ämnet väckta motioner.

(Särskilda utskottets utlåtande nr 2.)

Till KONUNGEN.

I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlätna propositionen nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels under nionde huvudtiteln, punkt 93, att i avbidan på proposition, som kunde bli riksdagen förelagd, för åtgärder till spannmålsmarknadens stödjande för budgetåret 1930/1931 beräkna ett belopp av 100,000 kronor, dels ock under utgifter för kapitalökning, som angå jordbruksdepartementet, punkt 8, att i avbidan på framställningar, som kunde bli riksdagen förelagda, för budgetåret 1930/1931 till vissa åtgärder inom jordbrukets område beräkna ett belopp av 10,000,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1930 till riksdagen avläten proposition nr 108, under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden samma dag, föreslagit riksdagen att

1) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 fogade tulltaxan skulle från och med den dag innevarande år, Kungl. Maj:t bestämde, hava följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg. kronor.
<i>E. Spannmål, omalen.</i>		
86	Majs; ris, oskakat eller blott befriat från ytter- skalet; vicker samt ärter och bönor, ej tjänliga till människoföda och ej hänförliga till annat nummer	fria
87 a	Havre	4: —
87 b	Råg, vete, korn, ärter och bönor, tjänliga till män- niskoföda	6: —
87 c	Andra, ej särskilt nämnda slag av omalen spannmål	3: 70
<i>F. Spannmål, malen; malt, stärkelse m. m.</i>		
88 a	Mjöl av råg, vete, korn, havre, ärter och bönor, tjänliga till människoföda	9: 60
88 b	Mjöl av andra vegetabilier, ej hänförligt till annat nummer	6: 50
Gryn av spannmål:		
89	havregryn	T/E 10: 80
(Ty.) 90	risgryn	T 2: —
91	andra slag	T/E 9: 60
92	Kli	fritt
<i>Anm.</i> Kliartade varor av vete eller råg skola tulltaxeras såsom mjöl, därest askan av torrsubstansen utgör mindre än 4.1 % av torrsubstansens vikt.		
93	Malt, även krossat	T 9: 60
94	Potatismjöl och annan stärkelse samt gryn av andra vegetabilier än spannmål . . T/E; ävensom bak- och jästpulver . . E	20: —

2) bemyndiga Kungl. Maj:t

att, där så prövades nödigt, förordna, att envar, som dreve kvarn och därvid förmalde utländskt vete, skulle vara pliktig att vid framställning av mjöl, innehållande vete, använda svenskt vete i sådan omfattning, att det svenska vetet minst utgjorde i genomsnitt viss procent av allt vete, som förmaldes vid kvarnen, och tillika viss procent av det i varje parti ingående vetemjölet,

att — i samband med sådant förordnande eller där kvarninnehavare i riket gent emot staten utfäst sig att vid framställning av mjöl använda svenskt vete i viss omfattning — om så prövades nödigt, stadga, att den, som till riket införde mjöl, innehållande vete, skulle vara pliktig att låta däri inblanda mjöl av svenskt vete i den grad, som gällde med avseende å förmalning,

att medgiva de undantag från ovan angivna förmalnings- eller inblandnings-skyldighet, som av förhållandena påkallades,

samt att själv eller genom därtill förordnad myndighet meddela närmare föreskrifter om förmalnings- eller inblandningsskyldigheten,

3) dels besluta, att en särskild fond, benämnd spannmålslagerhusfonden skulle inrättas, från vilken fond, som skulle förvaltas av statskontoret, lån

finge i mån av tillgång utlämnas för anläggande av spannmålslagerhus eller anskaffande av s. k. spannmålstorcar,

dels medgiva, att lån ur spannmålslagerhusfonden finge utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med oförmälda av föredraganden föreslagna grunder,

dels ock såsom kapitalökning för spannmålslagerhusfonden å riksstaten för budgetåret 1930/1931 bland utgifter för kapitalökning under rubrik »statens utlåningsfonder» anvisa ett reservationsanslag av 850,000 kronor, av vilket belopp 680,000 kronor skulle utgå av lånemedel,

4) dels besluta, att en särskild fond, benämnd spannmålskreditfonden, skulle inrättas, från vilken fond, som skulle förvaltas av riksbanken, lån finge i mån av tillgång utlämnas till sammanslutningar för bedrivande av uppköp av spannmål,

dels godkänna vad i protokollet föreslagits i fråga om villkoren för lån ur spannmålskreditfonden,

dels ock såsom kapitalökning för spannmålskreditfonden å riksstaten för budgetåret 1930/1931 bland utgifter för kapitalökning under rubrik »statens utlåningsfonder» anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, vilket belopp skulle utgå av lånemedel,

5) till bestridande av kostnaderna för spannmålsnämndens verksamhet samt för erforderliga anläggningar i anledning av föreskriven inblandning av svenskt vetemjöl i importerat vetemjöl ävensom för verkställande av cereala undersökningar för budgetåret 1930/1931 under nionde huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

I samband med förevarande proposition har riksdagen till behandling förehaft inom riksdagen väckta motioner rörande de frågor, som i propositionen avses, bland dessa

dels en motion (II: 231), däri hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes så påskynda det av 1928 års tullkommitté bedrivna arbetet, i vad det avsåge utjämning av skyddstullbördan mellan näringarna, att förslag till lättande av jordbrukets tullbörd från industritullar måtte kunna föreläggas 1931 års riksdag,

dels ock två lika lydande motioner (I: 151 och II: 236), däri hemställts bl. a., att riksdagen måtte besluta skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan att Kungl. Maj:t ville, eventuellt genom initiativ inom Nationernas förbund, söka åvägabringa en överenskommelse om åtgärder mot dumping, gemensamma för ett flertal länder.

Med hänvisning till riksdagens särskilda utskotts, av riksdagen i förevarande delar godkända utlåtande nr 2, av vilket tryckt exemplar härvid fogas, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla,

A) att vad Kungl. Maj:t i förenämnda proposition nr 108, under punkt 2 i departementschefens hemställan föreslagit icke kunnat i oförändrat skick bifallas, men att riksdagen beslutat att hos Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes från tidpunkt under innevarande år, som Konungen bestämmer, utfärda förordning rörande inmalnings- och inblandningstvång beträffande vete och råg i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som finnas angivna i

ett i utskottets berörda utlåtande intaget förslag till förordning angående användande av svenskt vete och svensk råg vid framställning av mjöl;

B. 1) *att* riksdagen, med bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 3 i samma proposition föreslagit, dels beslutat, att en särskild fond, benämnd spannmålslagerhusfonden, skall inrättas, från vilken fond, som skall förvaltas av statskontoret, lån må i mån av tillgång utlämnas för anläggande av spannmålslagerhus eller magasin till för torkning avsedd spannmål ävensom för anskaffande av s. k. spannmålstorkar, dels ock såsom kapitalökning för spannmålslagerhusfonden å riksstaten för budgetåret 1930/1931 bland utgifter för kapitalökning under rubrik »statens utlåningsfonder» anvisat ett reservationsanslag av 850,000 kronor, av vilket belopp 680,000 kronor skola utgå av lånemedel;

2) *att* riksdagen medgivit, att lån ur spannmålslagerhusfonden må utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med i utskottets utlåtande föreslagna grunder;

C. 1) *att* riksdagen i anledning av vad Kungl. Maj:t under punkt 4 i propositionen föreslagit dels beslutat, att en särskild fond, benämnd spannmålskreditfonden, skall inrättas, från vilken fond, som skall förvaltas av riksbanken, lån må i mån av tillgång utlämnas till ekonomiska föreningar för bedrivande av uppköp av spannmål, dels ock såsom kapitalökning för spannmålskreditfonden å riksstaten för budgetåret 1930/1931 bland utgifter för kapitalökning under rubrik »statens utlåningsfonder» anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, vilket belopp skall utgå av lånemedel;

2) *att* riksdagen godkänt de av utskottet angivna grunderna i fråga om villkoren för erhållande av lån ur spannmålskreditfonden;

D) *att* riksdagen, i anledning av vad Kungl. Maj:t under punkt 5 i propositionen föreslagit, till bestridande av kostnaderna för spannmålsnämndens verksamhet samt för erforderliga anläggningar i anledning av föreskriven inblandning av svenskt vetemjöl och rågmjöl i importerat mjöl av motsvarande sädeslag ävensom för verkställande av cereala undersökningar för budgetåret 1930/1931 under nionde huvudtiteln anvisat ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor; samt

E) *att* riksdagen avslagit vad Kungl. Maj:t under punkt 1 i propositionen föreslagit angående ändrad lydelse av den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 fogade tulltaxan.

Tillika får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes, med beaktande av vad särskilda utskottet i sitt förberörda utlåtande därom anfört,

dels så påskynda det av 1928 års tullkommitté bedrivna arbetet, att förslag avseende utjämning av tullskyddsbördan i syfte att vinna rättvisa för jordbruksnäringen måtte om möjligt kunna föreläggas 1931 års riksdag,

dels ock söka åvägbringa förhandlingar olika länder emellan om åtgärder, eventuellt även åsyftande ett gemensamt uppträdande inom Nationernas förbund, mot en genom exportpremier eller liknande medel åstadkommen dumping.

Stockholm den 5 juni 1930.

Med undersätlig vörndnad.